

ΊΔΡΥΜΑ ΚΩΣΤΑ ΚΑΙ ΕΛΕΝΗΣ ΟΥΡΑΝΗ

Κύκλος Ετησίων Συνεδρίων «Η Κίνηση της Λογοτεχνίας» (2026–2030)

1ο Ετήσιο Συνέδριο: Ζώνες επαφής

2–4 Δεκεμβρίου 2026 | Ημέρα 3 (Παρασκευή, 4 Δεκεμβρίου 2026)

Συνεδρία 10: Στον Αστερισμό του Διεθνισμού

«Μεταπολιτευτικές ζώνες επαφής: λογοτεχνία, αντικουλτούρα και νεανική αμφισβήτηση στην Ελλάδα και την Ισπανία μετά τη δικτατορία»

Κωστής Κορνέτης

Κύριος Ερευνητής, Ινστιτούτο Ιστορικών Ερευνών / Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΕΙΣΗΓΗΣΗΣ (ABSTRACT)

Η ανακοίνωση εξετάζει συγκριτικά την Ελλάδα και την Ισπανία της μεταδικτατορικής περιόδου ως δύο συγγενείς αλλά διαφορετικές «ζώνες επαφής», όπου η λογοτεχνία, η νεανική κουλτούρα και η πολιτική αμφισβήτηση διασταυρώθηκαν με διεθνικά ρεύματα της δεκαετίας του 1960 και του 1970. Αφετηρία αποτελεί η υπόθεση ότι οι μεταβάσεις στη δημοκρατία δεν υπήρξαν μόνο θεσμικές ή πολιτικές διαδικασίες, αλλά και πολιτισμικές μετατοπίσεις, ανοίγοντας χώρους για νέες γλώσσες, νέες αισθητικές μορφές και νέες υποκειμενικότητες.

Στην ελληνική περίπτωση, το ενδιαφέρον εστιάζει στην πρώιμη Μεταπολίτευση, στα μικρά περιοδικά, στις μεταφράσεις της Beat και underground κουλτούρας και σε λογοτεχνικά έργα που επεξεργάστηκαν τη νεολαία, την πολιτική στράτευση, την απογοήτευση και την επιθυμία μετά το 1974. Στην ισπανική περίπτωση, εξετάζεται η μεταφρανική κουλτούρα της Transición, με έμφαση στην αντικουλτούρα, στα περιοδικά, στη Βαρκελώνη, στη monida madrileña και σε μορφές γραφής που διαπραγματεύτηκαν την απελευθέρωση από τον φρανκισμό.

Η ανακοίνωση υποστηρίζει ότι Ελλάδα και Ισπανία λειτούργησαν ως μεταπολιτευτικά εργαστήρια πολιτισμικών μεταφορών. Μέσα από μεταφράσεις, περιοδικά, μουσική, κινηματογράφο και λογοτεχνία, η αντικουλτούρα του '60 και του '70 μετασχηματίστηκε σε νοτιοευρωπαϊκή γλώσσα ελευθερίας, αλλά και πένθους και απογοήτευσης για τη χαμένη επαναστατική στιγμή.

Προτεινόμενη βιβλιογραφική αναφορά:

Κωστής Κορνέτης, «Μεταπολιτευτικές ζώνες επαφής: λογοτεχνία, αντικουλτούρα και νεανική αμφισβήτηση στην Ελλάδα και την Ισπανία μετά τη δικτατορία», 1ο Ετήσιο Συνέδριο «Ζώνες Επαφής: Λογοτεχνία, δίκτυα επικοινωνίας και πολιτισμική κινητικότητα», Συνεδρία 10: Στον Αστερισμό του Διεθνισμού, Ίδρυμα Κώστα και Ελένης Ουράνη, Παρασκευή, 4 Δεκεμβρίου 2026.